

Hà Nội, ngày 06 tháng 10 năm 2020

TRÍCH YẾU LUẬN ÁN

I. TÓM TẮT LUẬN ÁN

Họ và tên NCS: Trần Thị Thu Hà. Khóa 1 (2015 - 2018).

Chuyên ngành: Lý luận và Phương pháp dạy học Âm nhạc.

Mã số: 9140111.

Đề tài: “Dạy học hát ca khúc mang chất liệu Chèo, Ca trù cho sinh viên ngành Đại học Sư phạm Âm nhạc”.

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Trần Thị Ngọc Lan.

Cơ sở đào tạo: Trường Đại học Sư phạm Nghệ thuật Trung ương.

II. NỘI DUNG TRÍCH YẾU LUẬN ÁN

1. Mục đích và đối tượng nghiên cứu

Mục đích nghiên cứu: Trên cơ sở nghiên cứu lý luận và thực tiễn, đề xuất các biện pháp nâng cao chất lượng dạy học hát các ca khúc mang chất liệu Chèo, Ca trù cho sinh viên ngành Đại học Sư phạm Âm nhạc.

Đối tượng nghiên cứu: Mối quan hệ giữa đặc điểm âm nhạc của các ca khúc mang chất liệu Chèo, Ca trù với dạy học hát các ca khúc thể loại này. Các biện pháp dạy học hát ca khúc mang chất liệu Chèo, Ca trù cho sinh viên ngành Đại học Sư phạm Âm nhạc.

2. Phương pháp nghiên cứu

Nhóm phương pháp nghiên cứu lý thuyết

Tra cứu các tài liệu là các công trình khoa học trong và ngoài nước có liên quan đến đề tài nghiên cứu, bao gồm: Các tài liệu về ca khúc mang chất liệu Chèo, Ca trù; các tài liệu về dạy học nói chung, dạy học thanh nhạc, dạy học hát các ca khúc mang chất liệu Chèo và Ca trù, kỹ thuật hát Bel Canto...

Phân tích, so sánh, tổng hợp, khái quát hóa những thông tin thu thập được từ các tài liệu nói trên, từ đó rút ra những kết luận khái quát, làm cơ sở lý luận cho đề tài nghiên cứu.

Nhóm phương pháp nghiên cứu thực tiễn

Phương pháp điều tra giáo dục, thực hiện thông qua việc xây dựng, sử dụng phiếu điều tra bằng bảng hỏi bao gồm các câu hỏi đóng và mở dành cho giảng viên

thanh nhạc, sinh viên ngành Sư phạm Âm nhạc về dạy và học hát các ca khúc mang chất liệu Chèo và Ca trù, nhằm thu thập những thông tin cần thiết, tạo lập cơ sở thực tiễn cho đề tài nghiên cứu.

Phương pháp đàm thoại, nhằm phỏng vấn sâu các nghệ sĩ, ca sĩ chuyên hát dòng ca khúc mang chất liệu dân ca, đặc biệt là các nghệ sĩ, nghệ nhân chuyên hát Chèo, Ca trù nhằm thu thập những thông tin cần thiết cho đề tài nghiên cứu.

Phương pháp quan sát sư phạm, thông qua dự các giờ dạy và học thanh nhạc của giảng viên và sinh viên ngành Sư phạm Âm nhạc, nghe và quan sát quá trình biểu diễn của các nghệ sĩ, ca sĩ khi hát các ca khúc mang chất liệu Chèo và Ca trù, nhằm tìm hiểu các thông tin về lối hát, kỹ thuật hát các ca khúc này, làm cơ sở thực tiễn cho đề tài nghiên cứu.

Phương pháp nghiên cứu sản phẩm hoạt động giáo dục, nhằm nghiên cứu giáo án của giảng viên thanh nhạc về các giờ dạy hát các ca khúc mang chất liệu dân ca, Chèo, Ca trù, các Video thực hành giờ học hát các ca khúc này của sinh viên, nhằm tìm hiểu nội dung, phương pháp, kỹ thuật, hình thức tổ chức dạy - học các ca khúc mang chất liệu Chèo và Ca trù của các giảng viên, sinh viên, phục vụ cho mục đích nghiên cứu.

Phương pháp tổng kết kinh nghiệm giáo dục, tiến hành thông qua nghiên cứu, phân tích và kế thừa các kinh nghiệm hát, dạy hát, học hát các ca khúc mang chất liệu Chèo và Ca trù của các ca sĩ, các nghệ nhân, nghệ sĩ... nhằm thu thập những thông tin cần thiết, tạo lập cơ sở thực tiễn cho đề tài nghiên cứu.

Phương pháp thực nghiệm sư phạm, tiến hành thực nghiệm sư phạm một số biện pháp dạy học các ca khúc mang chất liệu Chèo, Ca trù cho sinh viên ngành Đại học Sư phạm Âm nhạc nhằm khẳng định tính khả thi của chúng.

Phương pháp thống kê toán học, sử dụng các tham số thống kê toán học để định lượng, kiểm định độ giá trị, độ tin cậy của những thông tin thu được, từ đó rút ra những kết luận định tính cho đề tài nghiên cứu.

3. Các kết quả chính của luận án

Luận án đã làm rõ đặc điểm âm nhạc của các ca khúc mang chất liệu Chèo, Ca trù với điểm nổi bật nằm ở thủ pháp tiến hành giai điệu với các yếu tố âm điệu, quãng, tiết tấu, thang âm điệu thức... Việc xác định rõ mục tiêu, nội dung, phương pháp, phương tiện, hình thức dạy học hát ca khúc mang chất liệu Chèo, Ca trù cho sinh viên ngành Đại học Sư phạm Âm nhạc đã góp phần bổ sung cho lý luận dạy học thanh nhạc nói chung, dạy học các ca khúc mang chất liệu dân ca nói riêng, giúp

các giảng viên thanh nhạc có thể tham khảo để tổ chức dạy học các ca khúc mang chất liệu này cho sinh viên ngành Sư phạm Âm nhạc trong giai đoạn hiện nay.

Kết quả nghiên cứu về sự tương đồng, khác biệt giữa hát Chèo, Ca trù trong ca hát truyền thống và thanh nhạc Bel canto phương Tây đã góp phần giúp cho các ca sĩ, giảng viên, sinh viên vừa nắm được những đặc thù, những kỹ năng ca hát của hai lối hát, đồng thời giúp họ có thể vận dụng sáng tạo theo hướng tích hợp các kỹ thuật này trong dạy và học hát ca khúc mang chất liệu Chèo, Ca trù.

Khảo sát thực trạng dạy học hát ca khúc mang chất liệu Chèo, Ca trù cho sinh viên ngành ĐHSP Âm nhạc là cơ sở thực tiễn quan trọng giúp cho các giảng viên và sinh viên tự đánh giá và rút kinh nghiệm trong quá trình dạy và học hát các ca khúc mang chất liệu Chèo, Ca trù, từ đó có những đề xuất đổi mới cách dạy và học đạt hiệu quả tốt hơn.

Các biện pháp đổi mới theo hướng tiếp cận năng lực từ nội dung chương trình, phương pháp dạy học, sự kết hợp giữa lối hát Chèo, Ca trù với kỹ thuật thanh nhạc Bel canto... trong dạy học hát ca khúc mang chất liệu Chèo, Ca trù đã mở ra hướng tiếp cận mới không chỉ vận dụng được trong dạy học ca khúc mang chất liệu Chèo, Ca trù mà có thể vận dụng trong dạy và học hát dòng ca khúc Việt Nam mang chất liệu dân ca nói chung cho nhiều đối tượng khác nhau...

Người hướng dẫn khoa học

Nghiên cứu sinh

PGS. TS Trần Thị Ngọc Lan

Trần Thị Thu Hà